

Karlstads kommun
barnochungdomsforvaltningen@karlstad.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Frödingskolan i Karlstads kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Karlstads kommun att vid vite av 700 000 kr kronor senast den **1 oktober 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Om Karlstads kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Karlstads kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)
- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till lärare på skolenheten skyndsamt ger eleverna stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Rektorn ska se till att ansvariga på skolenheten utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.
- Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd så ska rektorn se till att eleven ges sådant stöd och att de särskilda stödåtgärderna dokumenteras i ett åtgärdsprogram för eleven.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Karlstads kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

- Rektor ska säkerställa att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Karlstads kommun att senast den **1 oktober 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Undervisning och lärande

Skolinspektionen konstaterar att Karlstads kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; 3 kap. 12 d och f §§ skollagen; 9 kap. 4 a § skolförordningen; Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

Åtgärder

- Lärarna ska anpassa undervisningen efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Karlstads kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen visar att det finns brister vid Frödingskolan som huvudmannen Karlstads kommun tillsammans med rektorn måste åtgärda så att bestämmelserna i skollag, läroplan och övriga författningar följs.

Skolinspektionens utredning visar att undervisningen i flera ämnen och årskurser inte genomförs på ett sådant sätt att hänsyn tas till varje elevs behov och förutsättningar. Exempel på det är att undervisningen inte är strukturerad eller handledande så att elever får en undervisning där läraren vägleder alla elever i sitt lärande och att det i flera fall medför att det inte blir studiero på lektionerna.

Skolinspektionens utredning visar vidare att alla elever inte upplever trygghet i klassrummet och att det påverkar deras förutsättningar att delta i undervisningen. Det är även bristande studiero i flera klasser och det har varit så under en längre tid. Skolinspektionen anser att bristen inom studiero har ett nära samband med flera av de andra brister som konstateras i detta beslut. En viktig del i arbetet med att skapa studiero är till exempel att undervisningen utgår ifrån elevernas olika behov och förutsättningar. Det är av stor vikt att rektor inkluderar arbetet med att utveckla undervisningen samt arbetet med trygghet i klassrummet i arbetet med att åtgärda den bristande studieron vid skolenheten.

Vidare visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i skolenhetens arbete med extra anpassningar och skyndsamt utredning av särskilt stöd. Alla elever som behöver extra anpassningar får inte det och skolenheten har inte ett fungerande arbete för att uppmärksamma, anmäla och skyndsamt utreda om elever kan vara i behov av särskilt stöd. Alla elever i behov av särskilt stöd ges inte heller sådant stöd på det sätt eller i den omfattning som behövs.

Skolinspektionens utredning visar också att skolan behöver utveckla samverkan mellan lärare, mellan lärare och elevhälsa samt mellan lärare och studiehandledare.

Skolinspektionen ser allvarligt på de konstaterade bristerna i detta beslut. Flera av dem är sådana att de fått, eller riskerar att få, påtagliga negativa konsekvenser för eleverna vid skolan. Skolinspektionen har därför förenat delar i beslutet med vite.

Föreläggande vid vite

Extra anpassningar och särskilt stöd

Elever får inte extra anpassningar

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns elever vid skolenheten som inte skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar trots att de bedöms vara i behov av sådana. Utredningen visar att det finns flera elever på skolenheten som behöver extra anpassningar, men som trots detta inte ges sådana. Exempelvis framkommer det att det

finns elever i behov av extra anpassningar i form av språkligt stöd av olika slag, men som inte får detta av alla lärare. Inte heller gör alla lärare de förändringar i undervisningen som krävs för att möta upp olika elevers behov av extra anpassningar. Det framkommer flera exempel på att elever både går miste om extra anpassningar de har behov av och att elever får vänta på att få nödvändiga extra anpassningar. Arbetet med att samordna extra anpassningar brister också på skolenheten, vilket försvårat lärarnas möjligheter att ge eleverna de extra anpassningar de har behov av och i många fall lett till att elever inte fått det stöd de har rätt till. Att eleverna inte får sådant stöd i den omfattning och på det sätt som de behöver medför försämrade möjligheter för dem att nå utbildningens mål. Att måluppfyllelsen på skolenheten är låg framgår av officiell statistik vilket även det är en stark indikation för att eleverna inte får det stöd de har rätt till.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Utredning

Av intervjuer med lärare och övrig personal framgår att alla lärare inte ger elever det språkliga stöd de har behov av och att det inte heller görs nödvändiga förändringar inom undervisningen för att möta upp olika elevers behov av extra anpassningar. Lärare i årskurserna 4-6 beskriver att det finns elever vilka inte uppnår kunskapskraven i olika ämnen och som lärarna i undervisningen inte hinner ge de extra anpassningar de är i behov av. Lärare i årskurserna 7-9 säger att elever inte skyndsamt får extra anpassningar eftersom lärarna inte hinner tala med varandra om vilka extra anpassningar elever har behov av. Lärare som representerar årskurserna 4-9 säger att de arbetar språkutvecklande i klassrummet och beskriver vidare att de har elever som har svårt att förstå vad som sägs i undervisningen eller som har svårigheter att läsa. Dessa elever skulle enligt lärarna behöva extra anpassning så som ett schema med bildstöd och att läraren i högre grad följer upp om eleven förstått. Det är dock enligt lärare inte möjligt att ge dessa extra anpassningar till alla elever som har behov av det. Även elevhälsan säger att det finns elever som behöver bildstöd som extra anpassning men som inte får det idag. Elevhälsan uttrycker vidare att elever inte får de extra anpassningar de behöver eftersom lärare inte informerar de lärare som undervisar eleven om vilka extra anpassningar som eleven är i behov av och som läraren kommit fram till med stöd av elevhälsan. Enligt elevhälsan får det negativa konsekvenser på kunskapsutvecklingen för eleverna och att elever därför inte når kunskapskraven. Det finns enligt elevhälsan till exempel elever som inte får korta pauser i undervisningen eller anpassat material utifrån elevens behov trots att det är de extra anpassningar dessa elever har behov av. Det medför att dessa elever hamnar i konflikter eller stör studieron i klassrummet. Rektor säger att lärare oftast ger extra anpassningar, men att de har svårt att sätta ord på hur de gör. Det är vanligen språket som är svårt för eleverna och eleverna behöver extra anpassningar som inläsningstjänst

och digitala verktyg säger rektor. Det finns emellertid flera elever som enligt rektorn inte ges sådana anpassningar trots de konstaterade behoven. För att eleverna ska kunna få dessa extra anpassningar behöver lärarna enligt rektor ytterligare kompetensutveckling än den de har fått för att kunna ge det stödet till eleverna. Av intervju med lärare, elevhälsa och rektor framgår det att behovet av extra anpassningar har förändrats och ökat om man jämför med hur det var för några år sedan och att gällande situation pågått längre än detta läsår.

Av utredningen framgår också att lärarna inte i tillräcklig grad samverkar kring extra anpassningar för att säkerställa att eleverna får de extra anpassningar de har behov av. Lärarna i de två intervjugrupperna (som innehåller lärare från årskurserna 4-9) säger att det inte finns tillräckliga förutsättningar för dem att samverka kring extra anpassningar. De säger vidare att det i dag blir mycket ensamarbete kring extra anpassningar i undervisningen. Tidigare har de haft regelbundna tider för samverkan kring extra anpassningar, men det finns inte det här läsåret, säger lärarna. Detta får, enligt lärarna, som följd att elever inte skyndsamt får de extra anpassningar de har behov av eftersom bland annat nya lärare som börjar på skolan inte får information om elevers olika behov av extra anpassningar. En lärare säger att det tagit ett år att lära känna eleverna och upptäcka om elever är i behov av extra anpassningar. Därmed har eleverna gått miste om extra anpassningar under den tiden. Rektor säger att det finns tid för arbetslagen att delge varandra information om extra anpassningar, men är medveten om att lärarna inte använde tiden under förra terminen på det sätt som det var tänkt. Rektor känner till att lärarna inte har informerat varandra om extra anpassningar och har sedan förra terminen sett till att lärarnas mötestider är schemalagda för att lärarna på dessa tider bland annat ska kunna informera varandra om extra anpassningar.

Det framgår av intervju med lärare, elevhälsa och rektor att nulägesbeskrivningen av hur de ger elever extra anpassningar inte bara gäller detta läsår, utan även föregående läsår.

Elever i behov av särskilt stöd utreds inte skyndsamt

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns elever vid skolenheten vars behov av särskilt stöd inte skyndsamt utreds. Utredningen visar att det finns brister i arbetsgången kring särskilt stöd på skolenheten. Det framkommer att rektorn visserligen har informerat lärarna om skolans rutiner för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd, men att rutinerna i praktiken inte följs; vid tillsynen framkommer en osäkerhet hos lärarna kring hur arbetet med särskilt stöd i praktiken ska bedrivas och vem som ansvarar för de olika momenten i arbetet. Utredningen visar att arbetet med särskilt stöd brister i flera avseenden, bland annat när det gäller anmälan från lärare till elevhälsa och rektor vid befarade behov av särskilt stöd samt vid upprättandet av åtgärdsprogram. Följden av att arbetsgången brister har blivit att elevers behov av särskilt stöd inte utreds skyndsamt och att det finns elever vars behov inte fångas upp och anmäls till elevhälsan, trots att det funnits skäl att göra detta. En ytterligare orsak till att elever inte utreds skyndsamt på skolenheten är att elevhälsan inte hinner med alla utredningar

som behöver göras. Det finns i nuläget många elever som väntar på en utredning eftersom det inte heller tidigare funnits en fungerande arbetsgång för arbetet med att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd. Nuvarande elevhälsa uppger att de inte har tillräckliga resurser för att skyndsamt utreda alla de elever som inte uppnår kunskapskraven eller riskerar att inte uppnå dem men som elevhälsan identifierat eventuellt kan vara i behov av särskilt stöd.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt.

Utredning

Av intervjuer med lärare och övrig personal framgår att det finns brister i arbetsgången kring särskilt stöd på skolenheten. Lärare som undervisar i årskurserna 7-9 säger att det inte finns några fungerande rutiner för att uppmärksamma elever som inte når eller riskerar att inte nå kunskapskraven för betyget E eller för att anmäla att en elev eventuellt är i behov av särskilt stöd till elevhälsan. Det finns enligt lärarna inte heller fungerande rutiner för att utreda eventuellt behov av särskilt stöd eller för att upprätta åtgärdsprogram. Dessa rutiner kring arbetsgången gällande extra anpassningar och särskilt stöd har inte fungerat under en längre tid, säger lärarna; det handlar om en längre tid än bara detta läsåret säger de. Detta innebär enligt lärarna att de inte alltid skyndsamt anmäler elevers behov av utredning för särskilt stöd till elevhälsan. Istället försöker lärare tillgodose elevernas behov av stöd på egen hand vilket leder till att det i vissa fall finns elever som får vänta för länge på att en utredning om särskilt stöd ska påbörjas. Lärare uppger vidare i intervju att de inte vet vem det är som ska skriva ett åtgärdsprogram och vem som har ansvaret för att en elev ska ha åtgärdsprogram om den inte uppnår kunskapskraven i ett ämne. Tidigare hade lärarna klasskonferenser men nu finns det inte något forum för att diskutera elevärenden. Lärarna säger dock att rektorn nyligen initierat ett sådant möte vilket lärarna tycker är bra. Elevhälsan berättar att tanken är att lärarna ska göra pedagogiska kartläggningar och påbörja utredningar. Då lärarna enligt elevhälsa och lärare inte har erfarenhet av detta har det medfört att elevhälsan arbetat mycket med pedagogiska kartläggningar för elever under det här läsåret. Eftersom det är många elever som behöver utredas och lärarna behöver kompetensutveckling i hur man gör pedagogiska kartläggningar medför det enligt elevhälsan att utredningar inte påbörjas skyndsamt. Specialpedagogen säger att hen har stöttat lärarna i arbetet genom att bistå med mallar och exempel på hur de ska dokumentera elevers behov av extra anpassningar samt pedagogisk kartläggning. Rektor säger att lärarna det här läsåret fått ett par genomgångar om hur de på skolan ska arbeta med extra anpassningar och särskilt stöd.

Det finns inte, enligt elevhälsa och rektor, tillräckliga resurser för att skyndsamt utreda alla de elever som inte uppnår kunskapskraven eller riskerar att inte uppnå dem men som elevhälsan identifierat kan vara i behov av särskilt stöd. Elevhälsan säger att skolan inte har tillräckligt med resurser att utreda alla elever som riskerar att inte nå kunskapskraven. Lärarna behöver göra fler utredningar i form av pedagogiska kartläggningar inför utredning om behov av särskilt stöd men lärarna är inte så självgående så att de klarar av det, säger elevhälsan. Det innebär att det i princip enbart är specialpedagogen som gör utredningarna. Som situationen ser ut räcker inte resurserna till för en sådan arbetsgång eftersom det bara finns en specialpedagog men många utredningar. Dessutom tar det ofta lång tid för specialpedagogen att få fram den efterfrågade informationen från lärare som specialpedagogen behöver i sin utredning. Enligt elevhälsan kan det ta veckor innan svar kommer in vilket medför att utredningar inte sker skyndsamt. Elevhälsan kan då inte komma vidare i arbetet med att utreda om eleven är i behov av särskilt stöd. Dokumentation med uppgifter som elevhälsan efterfrågar från lärare är också enligt elevhälsan ofta felaktigt ifylld av lärarna, vilket medför att utredningar tar längre tid säger elevhälsan. Det finns inget bra system för arbetet mellan elevhälsan och lärare, det är trögt och något de behöver utveckla säger elevhälsan. Arbetsgången och samarbetet mellan elevhälsa och lärare gällande extra anpassningar och särskilt stöd har enligt elevhälsa och lärare inte varit tillfredställande under en längre tid: det rör sig om en period som sträcker sig mer än innevarande läsår, säger de. Ytterligare en omständighet som gör att utredningar om särskilt stöd tar tid är enligt specialpedagogen att hen inte heller hinner göra de observationer som behöver göras i utredningssyfte. Rektor säger att lärarna ibland väntar med att göra insatser som till exempel att anmäla behov av utredning om särskilt stöd utöver extra anpassningar om de ser att eleverna inte når kunskapskraven i de lägre årskurserna men bedömer att de kommer att nå dem i årskurs 9. Det är så många elever med betyget F på skolan att de måste prioritera vilka elever de ska utreda säger rektor.

Enligt elevhälsan fokuserar de på att utreda elever i årskurs 4 och 5 som riskerar att inte nå kunskapskraven i årskurs 6 och målet är att till våren 2018 ta sig an och utreda de elever i årskurs 7 som de nu ser riskerar att inte nå kunskapskraven i årskurs 9. Det är enligt elevhälsan många elever i årskurs 7 som inte når kunskapskraven men som inte har åtgärdsprogram. Det är för många elever på skolan som riskerar att inte nå kunskapskraven och som behöver utredas för eventuellt behov av särskilt stöd för att de ska hinna med att göra detta skyndsamt, säger elevhälsan.

Rektor uppger i intervju att hen vid uppstarten av läsåret 2017/18 tillsammans med personalen gick igenom rutinen för extra anpassningar och särskilt stöd som finns på skolan. Elevhälsan är bokningsbar för lärare en dag i veckan under denna termin för att de ska ges möjlighet att prata om elevärenden säger rektor. Lärarna på mellanstadiet är enligt rektorn bra på att informera om elever som behöver utredas för särskilt stöd medan lärare på högstadiet lyfter det försent. Rektor säger att elever i behov av särskilt stöd ofta upptäcks på annat sätt, genom föräldrar och omfattande frånvaro istället för att lärarna signalerar oro om elevernas möjligheter att nå kunskapskraven och behov av utredning.

Rektorn berättar att det fanns tre upprättade åtgärdsprogram när hen tillträdde rektorstjänsten för ett par år sedan, men att det nu finns 40 upprättade åtgärdsprogram. Rektor säger att lärare och elevhälsan inte hinner utreda alla elever som riskerar att inte nå kunskapskraven och de ligger efter i det arbetet. Rektorn har, i samtal med sin chef, ifrågasatt hur det kunnat fortgå så lång tid att elever inte utretts. Elever kommer enligt rektorn till skolan vid läsårsstart i årskurs 4 utan åtgärdsprogram trots att de inte nått kunskapskraven i årskurs 3. Det är många elever som inte fått det stöd som de varit i behov av i de tidiga årskurserna och skolan måste nu prioritera vilka elever de ska utreda först. Rektorn säger att de vet vilka elever som har betyget F men att de ändå måste prioritera vilka elever de utreder. Lärare uppger i intervju att de prioriterar elever som påverkar studieron i klassrummet negativt.

Elever får inte det särskilda stöd de har rätt till

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att alla elever i behov av särskilt stöd inte ges sådant stöd på det sätt eller i den omfattning som det behövs. Skolinspektionens utredning visar att elevers konstaterade behov av särskilt stöd inte alltid tillgodoses. Det gäller till exempel elever som är i behov av särskilt stöd för att lära sig läsa och skriva. Eftersom det finns ett antal elever vars stödbehov inte skyndsamt utretts (se ovan) finns det sannolikt även andra elever som inte får det särskilda stöd som de är i behov av. Ett skäl till att elevers konstaterade behov av särskilt stöd inte alltid tillgodoses är att lärarna inte har förutsättningar att ge stödet i undervisningen och att det inte finns tillräckligt med tillgång till speciallärare.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att elever får de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver.

Utredning

Av genomförda intervjuer framgår att elevers konstaterade behov av särskilt stöd inte alltid tillgodoses på skolenheten. Lärare säger att de har som uppgift att genomföra och utvärdera åtgärder utifrån upprättade åtgärdsprogram, men att de inte hinner ge eleverna det stödet. Elevhälsan säger att eleverna inte får det särskilda stöd de är i behov av och har rätt till av lärarna och det får som följd att eleverna "stökar i undervisningen". Det behövs mer stöd till lärarna i hur de ska arbeta med genomförandet av åtgärderna säger elevhälsan. Stöd utifrån beslutade åtgärdsprogram ska även enligt elevhälsan ges av den speciallärare som finns på skolan, men den resursen är inte tillräcklig utifrån de behov som finns enligt elevhälsan. Elever får därför inte det stödet av specialläraren som de har rätt till säger elevhälsan. Enligt

elevhälsan är det stöd i läs- och skrivutveckling som är det särskilda stöd eleverna framförallt är i behov av och som det inte finns förutsättningar att ge utifrån konstaterade behov trots att det angetts i elevernas åtgärdsprogram. Rektor säger att tillgången till specialpedagog inte är tillräcklig för att hinna med alla utredningar om behov av särskilt stöd och att ge eleverna stödet som framkommer i utredningarna. Enligt rektor finns det kompetens på skolan att ge eleverna det särskilda stöd utredningarna visar, men att lärare ofta ser att det är någon annan som ska ge det särskilda stödet till eleverna

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om förelägandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Verksamheten vid Frödingskolan i Karlstads kommun uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Karlstads kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta nödvändiga åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Skolinspektionen har, som framgår ovan, vid sin tillsyn kunnat konstatera omfattande brister i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd på Frödingskolan. Utredningen har bland annat visat att elever i behov av särskilt stöd inte utreds skyndsamt och att elever inte alltid ges det särskilda stöd som de enligt lag har rätt till. Det finns ett flertal elever som inte får de extra anpassningar de behöver och det tar också i flera fall lång tid att tillgodose de behov av extra anpassningar som konstaterats. Därtill finns inte tillräckliga förutsättningar på skolenheten för att de ansvariga ska kunna utreda alla elevers behov av särskilt stöd i de fall de extra anpassningar som ges inte räcker för att eleverna ska nå kunskapskraven. Det kan medföra att elever, som skulle ha rätt till särskilt stöd, antingen helt blir utan sådant stöd, får vänta för länge på sådant stöd eller inte får adekvat särskilt stöd utifrån sina behov. Konsekvensen blir att de riskerar att inte nå de mål som finns för utbildningen vilket också stöds av den officiella statistiken beträffande måluppfyllelsen på skolenheten som är låg i jämförelse med riket.

Det framgår vidare av utredningen att de konstaterade bristerna med att ge elever extra anpassningar och att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd har förelegat under en längre tid, åtminstone under hela detta läsår och i några delar även längre än så.

Det är högst sannolikt att dessa brister – som primärt drabbar elever som får betraktas som särskilt utsatta – haft en negativ inverkan på elevernas förutsättningar att nå målen

för utbildningen. De konstaterade bristerna inom detta område måste mot denna bakgrund anses som allvarliga.

Med hänsyn till bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få, och den tid under vilken bristerna fortgått, bedömer Skolinspektionen att bristerna är sådana att de allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Eftersom det inte av särskilda skäl kan anses obehövt, ska Skolinspektionen därför förena föreläggandet i denna del med vite.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att inte alla elever på Frödingskolan tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Utredningen visar att det finns elever på skolan som inte upplever sig trygga och att detta påverkar deras möjligheter att aktivt delta i undervisningen. Det finns också tillfällen där eleverna upplever att lärare inte agerar för att motverka bråk, trots att det på skolan finns ett aktivt arbete med förebyggande trivselaktiviteter på rasterna. Utredningen visar vidare att det i flera klasser och ämnen inte råder studiero i undervisningen. Det ges exempel från flera klasser att det är elever som rör sig och talar högt på ett sådant sätt att det stör andra elever i klassrummet. Trots att de ansvariga är medvetna om den bristande studieron i flera klasser och att det förekommer ett otrevligt språkbruk mellan elever i och utanför klassrummet har de inte lyckats tillförsäkra alla elever en sådan skolmiljö som de har rätt till. Bristen på trygghet och studiero är allvarlig och både elever och lärare säger att det påverkar elevernas möjligheter att lära sig.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Utredning

Av intervjuer med elever framgår att det finns elever på skolan som inte upplever sig trygga och att detta påverkar deras möjligheter att aktivt delta i undervisningen. Eleverna säger i intervju att det finns elever som talar rakt ut utan att räkna upp handen och att det förekommer mycket negativa kommentarer och skratt från elever riktade mot andra elever under lektionstid. Några elever berättar också att det finns elever som svarar rakt ut före en annan elev enbart för att förstöra för denne. Lärarna säger enligt eleverna till dem som faller nedsättande kommentarer, men eleverna upplever att det inte hjälper för att det ska upphöra. Elevernas upplevelse är att det hindrar elever att tala i klassrummet. Även lärares bemötande när elever inte förstår gör att elever inte vill fråga eller svara i klassrummet, säger några av de intervjuade eleverna. Elever från en annan elevgrupp säger att det är naturligt att pojkar talar mer och att det kommer av rådande könsnormer, medan elever från en annan elevgrupp säger att det är lika mycket flickor som pojkar som skrattar eller säger negativa kommentarer. Det här är inte en ny situation enligt eleverna utan har pågått mer eller mindre även innan detta läsåret. Eleverna säger vidare att det ofta förekommer bråk på raster och elevernas

upplevelse är att lärarna inte alltid kommer och hjälper till om det händer något på skolgården. Eleverna säger att fler rastvakter på skolgården skulle vara bra för att upptäcka om elever bråkar. Lärare, elevhälsa och rektor berättar om förebyggande trivselaktiviteter på rasterna där eleverna är delaktiga som trivselvärdar. De berättar även att det numera är fler vuxna i uppehållsrummet för de äldre eleverna eftersom rektorn placerat lärarnas kaffeautomat i elevernas kafeteria i syftet att öka vuxennärvaron bland eleverna.

I den inskickade dokumentationen till Skolinspektionen har rektor redovisat att skolan med hjälp av en enkät till eleverna identifierat att det är ett dåligt språkbruk på skolan. Arbete som påbörjats för att förbättra språkbruket har enligt vad lärarna säger i intervju ännu inte lett till någon större förändring. I intervju med elever framkommer det att flera elever tyckte att enkätens frågor var svåra att förstå. Det framkom av intervjuerna att det fanns lärare som förklarade de svåra orden, men det var inte så för alla grupper som deltog i enkäten. Eleverna känner inte heller till att de talat om resultatet av enkäten. I intervju bekräftar lärarna elevernas bild av att elever inte vill svara i klassrummet för att de inte känner sig trygga. De säger vidare att det kan vara så att flickorna tystas av pojkarna i en av klasserna på skolan. Det har varit många lärarbyten och det har enligt lärarna medfört att de inte har en samsyn och gemensam hållning mot eleverna. Lärarna påpekar att de inte ser att det finns någon tid för att de tillsammans ska kunna komma fram till en samsyn, men att de arbetar med att förbättra språkbruket och förhindra nedsättande kommentarer i sina klasser. Rektor menar att lärarna bryr sig om och arbetar i sina klasser för att skapa trygghet, men det behövs en ökad kompetens bland lärarna för hur man arbetar för att skapa en trygg skolmiljö. Rektor säger att eleverna generellt är trygga i skolan, men att det finns en otrygghet i vissa klassrum.

Av utredningen framgår vidare att det inte råder studiero i undervisningen i flera klasser och ämnen. Elever från flera olika årskurser säger i intervju att det inte är studiero för att andra elever stör och att det påverkar undervisningen negativt, men att det också är undervisningen i sig som ibland medför att det inte är studiero. De ger exempel på att långa genomgångar medför att elever inte klarar av att lyssna och då istället pratar om annat eller går runt i klassrummet. Elever från en klass säger i intervju att det är stökigt och att det ofta förekommer slagsmål och verbala bråk i deras klass. Det var enligt eleverna så även under förra läsåret. Eleverna säger att de i årskurs 7 delade klassen för att göra det bättre. Delningen av klassen har medfört att det blivit bättre och att det nu är färre elever som orsakar bristande studiero, men det är fortfarande elever som stör så att det påverkar undervisningen. Eleverna säger att det påverkar dem negativt eftersom mycket av lektionstiden går åt till att upprätthålla ordning i stället för det som var planerat för lektionen. Elevernas upplevelse är att de inte hinner med att arbeta med det som är tänkt för lektionen. Även lärare, elevhälsa och rektor säger att det inte är studiero i alla klasser och att det på ett negativt sätt påverkar elevernas möjlighet till lärande. Eleverna blir störda av att det är många elever som rör sig i klassrummet, även om det inte är hög ljudnivå så ger dessa aktiviteter i klassrummet huvudvärk för andra elever säger lärare. Lärare beskriver att det finns klasser där det inte är studiero och ger som exempel att det i dessa klasser är

så att elever talar högt, gör ljud eller reser sig och går ut, men också att det är vissa elever som påverkar studieron negativt.

Lärare säger även att de lägger undervisningen på en "låg nivå" för att det ska bli någorlunda arbetsro i gruppen och att det är ett arbetssätt de haft under mer än detta läsåret. Om elever inte förstår uppgiften och behöver mycket stöd och lärarna inte hinner ge det stödet uppstår det bristande studiero säger lärare. Elevhälsan säger att undervisningen på skolan kan utvecklas för att bättre möta individernas behov och att det behövs en större samverkan mellan lärare för att utveckla undervisningen. De säger vidare att de behöver arbeta med att förbättra tilliten mellan lärare och elevhälsa för att de tillsammans ska kunna arbeta för trygghet och studiero i skolmiljön. Rektorn säger att det finns många elever som inte presterar så bra och att undervisningen inte alltid ligger på rätt nivå och att det får som konsekvens att det uppstår bristande studiero eftersom eleverna inte kan fokusera på det de ska i undervisningen. Det har enligt rektor varit på detta sätt även förra läsåret. Rektor säger vidare att det inte är studiero i korridorer och på rasterna samt att det inte alltid är studiero på lektionerna eftersom det förekommer mycket spring på vissa lektioner. För att minska springet in och ut ur klassrummet finns ett beslut om att elever inte ska ha eget material med sig utan att läraren ansvarar för att materialet finns på lektionen säger rektor. Det finns ordningsregler om att man till exempel ska räcka upp handen när man vill säga något eller lämna in mobiltelefon när man kommer in i klassrummet, men det är dock så att lärarna inte alltid ser till att eleverna följer reglerna trots att de beslutat att reglerna ska gälla säger rektor. Det framkommer i intervju med elever, lärare och rektor att studieron har varierat i några klasser, men att det är längre tid än endast detta läsår som det inte varit studiero på skolan och att det är i flera klasser det inte är studiero.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Verksamheten vid Frödingskolan i Karlstads kommun uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Karlstads kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Skolinspektionen har, som framgår ovan, vid sin tillsyn kunnat konstatera omfattande brister i tryggheten och studieron vid skolenheten. Det har framkommit att elever säger nedsättande kommentarer till andra elever och att det påverkar andra elevers förutsättningar att delta i undervisningen. Det är pratigt och elever rör sig i klassrummet eller in och ut ur klassrummet på ett sätt så att det påverkar studieron

negativt för andra elever. Såväl lärare som elever uppger att den bristande studieron påverkar elevernas möjligheter att lära sig.

Trots att bristen på trygghet och studiero är känd för rektor och personal finns det inte ett gemensamt arbete på skolenheten för att förbättra situationen på skolan. I vissa klasser har det förelegat bristande trygghet och studiero under hela läsåret och för andra har det varierat. Bristen i studiero har redan påverkat elevernas studiemiljö på ett sätt som inte är acceptabelt genom att eleverna inte fullt ut varken deltar i undervisningen eller ges möjlighet att tillgodogöra sig den. Om de konstaterade bristerna inom detta område tillåts fortgå riskerar de att även fortsatt få negativa konsekvenser för eleverna. Bristerna är allvarliga och det är angeläget att huvudmannen skyndsamt kommer tillrätta med situationen.

Med hänsyn till bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få, och den tid under vilken bristerna redan fortgått, bedömer Skolinspektionen att bristerna är sådana att de allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Eftersom det inte av särskilda skäl kan anses obehövt, ska Skolinspektionen därför förena föreläggandet i denna del med vite.

Föreläggande

Undervisning och lärande

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det i undervisningen vid Frödingskolan inte tas tillräcklig hänsyn till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Utredningen visar att undervisningen i flera ämnen och årskurser inte genomförs på ett sådant sätt att hänsyn tas till varje elevs behov och förutsättningar. Utredningen visar också att eleverna inte ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de ska kunna nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Det framkommer att undervisningen ofta saknar struktur och att många lärare inte klarar av att anpassa undervisningen så att den tar hänsyn till de olika nivåer eleverna befinner sig på. Detta har lett till att elever har svårt att hänga med i undervisningen, men också att många elever inte utmanas tillräckligt i sitt lärande. Att elever inte heller ges tillräckligt utmanande uppgifter i alla ämnen – anpassade utifrån elevens egna förutsättningar – bidrar ytterligare till problematiken. Det framgår också att elever som behöver studiehandledning på modersmålet inte får detta i tillräcklig grad på skolan. Att eleverna inte får detta innebär att de inte ges möjlighet att utifrån sina egna förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. När det finns behov av studiehandledning på modersmålet använder inte lärarna studiehandledning som ett verktyg för att nå fram till eleverna i undervisningen, vilket medför att skolan inte erbjuder eleverna en undervisning utifrån elevernas förutsättningar.

Att eleverna inte får en tillräckligt utmanande undervisning utifrån sina förutsättningar kan vara orsaken till att det är en stor andel elever som inte uppnår kunskapskraven och att det genomsnittliga meritvärdet för flickor och pojkar är betydligt lägre än för

eleverna i riket. Bristen på struktur och avsaknaden av en undervisning anpassad till elevernas olika behov är också en av förklaringarna till den bristande studiero som finns på många lektioner (se mer under avsnittet Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling). Bristerna i undervisningen innebär att alla elever inte får den ledning och stimulans de behöver för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling, vilket strider mot författningarna.

Rättslig reglering

I skollagen anges att utbildningen ska ta hänsyn till elevers olika behov. En strävan ska vara att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. I läroplanen anges att läraren ska ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Utredning

Av intervjuer med elever och personal framgår att undervisningen i flera ämnen och årskurser inte genomförs på ett sådant sätt att hänsyn tas till varje elevs behov och förutsättningar. Lärarna förklarar att de inte anser sig räkna till för att kunna ge en sådan undervisning. Elever från olika årskurser säger att lärarna i några ämnen har långa genomgångar och att det finns elever som inte har förutsättningar att ta till sig en sådan undervisning. De säger att de långa genomgångarna medför att elever börjar prata eller gå runt i klassrummet och att det påverkar deras och andra elevers möjligheter att lära sig. Elevhälsans representanter och rektor bekräftar att de känner till att eleverna i vissa ämnen möter en undervisning som inte utgår ifrån elevernas förutsättningar att ta till sig undervisningen. De säger vidare att elevernas förkunskaper är annorlunda i dag i jämförelse med tidigare, det har förändrats sedan några år tillbaka, men sättet att undervisa har inte förändrats i takt med att elevernas behov har förändrats. Elevhälsan berättar att de kommer med förslag på förbättring av undervisningens genomförande men upplever ett starkt motstånd från lärare att genomföra förslagen. Lärare ger också upp snabbt om de ändå väljer att prova något nytt arbetssätt, säger elevhälsan.

Av de intervjuer som Skolinspektionen genomfört framgår också att eleverna inte heller i alla ämnen får utmanande uppgifter, anpassade till elevens egna förutsättningar. Lärare berättar att de inte har förutsättningar att inom lektionens ram ge en undervisning där alla elever utmanas. Det finns förvisso exempel på att elever får gå till undervisning med elever i högre årskurser för att de ska få utmanande undervisning på sin nivå, men det ges också exempel på att elever inte får en utmanande undervisning utifrån sin nivå eftersom lärare anser sig behöva lägga undervisningen på en lägre nivå för att andra elever än de som behöver utmanas ska kunna ta till sig undervisningen. Därför får inte elever som har förutsättningar för att klara av mer utmanande undervisning en undervisning på sin nivå, säger lärare. Lärare ger exempel på att de i undervisningen för elever i de lägre årskurserna inte har möjlighet att ge en

undervisning där elever som inte är tillräckligt läskunniga har möjlighet att få texter upplästa och att de därför inte får en undervisning utifrån sina förutsättningar. Det finns enligt lärarna inte heller möjlighet att följa upp att dessa elever tar till sig undervisningen. Rektor och elevhälsa säger även de att undervisningen ser olika ut i olika årskurser och att det inte alltid är så att eleverna får undervisning utifrån sina förutsättningar. Enligt rektor diskuterar arbetslagen främst enskilda elever och inte hur undervisningen på skolan skulle kunna utvecklas och att det varit så under mer än detta läsår.

I intervju med rektorn framkommer att det finns lärare som inte anpassar undervisningen utifrån elevernas behov och förutsättningar. Rektorn berättar att hen anser att det är en hög lärartäthet på skolan som ger dem förutsättningar att individanpassa undervisningen. Enligt rektorn har dock inte lärarna alltid kompetens nog för att i tillräcklig utsträckning lyckas med att anpassa undervisningen utifrån elevernas behov och förutsättningar. Enligt rektorn är såväl specialpedagog som rektorn själv medvetna om detta och kommunicerar det med lärarna.

Av intervjuer med lärare och rektor framgår att lärarna inte använder studiehandledning på modersmålet som ett verktyg för att nå fram i undervisningen till de elever som har sådana behov. Lärarna berättar i intervju att det är svårt att få till ett samarbete med studiehandledare så att studiehandledning på modersmålet blir ett stöd för att ge eleverna en undervisning utifrån elevens förutsättningar. Lärare och rektor säger att det inte har varit möjligt att få till ett samarbete mellan studiehandledare och lärare. En av förklaringarna till att samarbetet försvåras är enligt lärarna att det är vanligt att studiehandledare kommer till lektionerna utan att de vet vad eleven behöver för studiehandledningsstöd på modersmålet. Det förekommer även att studiehandledarna föreslår att de ska komma och ge eleverna studiehandledning under en rast även om lärare efterfrågat stödet i undervisningen. Lärarna säger att de inte alltid vet när studiehandledarna ska komma och det finns inga bra rutiner för arbetet med studiehandledning i undervisningen. De säger vidare att studiehandledarna ändrar scheman hela tiden och det finns inte heller avsatt tid för lärare och studiehandledare att planera studiehandledning på modersmålet.

Skolverkets statistik visar på att det är en större andel elever som inte uppnår kunskapskraven på skolenheten än i jämförelse med eleverna i riket i övrigt. Det är också ett lägre genomsnittligt meritvärde för eleverna i årskurs 9 i jämförelse med eleverna i riket. Elever vilka inte uppnår kunskapskraven och som inte är läskunniga får enligt lärarna inte en anpassad undervisning utifrån sina förutsättningar. Vid Skolinspektionens granskning av betygssammanställningen för skolans olika klasser kan man utläsa att lärarna använder hela betygsskalan i alla ämnen men det är en mindre andel elever med de högre betygen om man jämför med snittet för riket.

Motivering till föreläggande som ingripande

Karlstads kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Karlstads kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att Frödingskolans lärare inte samverkar i tillräcklig utsträckning i arbetet med att nå målen för utbildningen. Utredningen visar att det inte finns en fungerande samverkan mellan lärarna kring undervisning, extra anpassningar och arbetet med studiero. Det finns exempelvis inte ett gemensamt förhållningssätt kring språkutvecklande arbetssätt, extra anpassningar eller arbetet med studiero även om elevernas språkkunskaper, elevernas behov av extra anpassningar och studieron påverkar elevernas förutsättningar till lärande. Trots att rektorn uppger att tid finns inplanerad för samverkan uppger lärarna att det i praktiken inte finns sådan tid och att de inte genom samverkan arbetar gemensamt för att eleverna ska nå utbildningens mål. Den organisation som i nuläget finns på skolenheten bedöms således inte ge förutsättningar för lärarna att samverka i tillräcklig grad. Att lärarna vid skolenheten inte i tillräckligt hög utsträckning samverkar med varandra medför en ökad risk för att undervisningen inte inriktas mot de nationella målen och därmed minskar elevernas möjligheter att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, liksom elevernas möjlighet att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Detta strider mot författningarnas krav.

Rättslig reglering

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Läraren ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. I Skolverkets allmänna råd om planering och genomförande av undervisning (SKOLFS 2011:149) anges att rektorn bör utveckla former för samverkan och kunskapsutbyte mellan lärarna.

Utredning

Av intervjuer med lärare, rektor och elevhälsa framgår att det inte finns en fungerande samverkan mellan lärarna kring undervisning, extra anpassningar och arbetet med studiero. Lärare säger bland annat i intervju att de var för sig arbetar språkutvecklande samt med studiero i sina klasser, men både lärare och rektor säger också att det saknas ett gemensamt arbetssätt eller en gemensam diskussion kring hur man arbetar språkutvecklande i undervisningen eller med studiero bland lärarna. Upplevelsen av i vilken utsträckning samverkan fungerar kring dessa områden är olika hos de intervjuade lärarna. Några lärare säger att de inte har möjlighet att prata med varandra, medan andra uppger att det finns lärare som samverkar mer med varandra. Lärare säger att de ser att det brister i samverkan mellan lärarna på Frödingskolan vilket blir tydligt för dem när de har ämnesträffar med andra lärare i kommunen. Svårigheten att få till en samverkan leder enligt lärare till dålig stämning, stress och att vissa saker "faller mellan stolarna" och glöms bort. Rektor, elevhälsa och lärare säger bland annat att det vore bra om lärarna på skolan samverkade kring arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Lärare som undervisar i olika ämnen och i olika årskurser på högstadiet säger att de idag inte vet vilka extra anpassningar eller vilket särskilt stöd eleverna har i olika ämnen. Rektor säger att lärarna tidigare inte riktigt förstått varför de ska samverka om extra anpassningar. Men nu ser rektorn att det händer något i

samverkan kring extra anpassningar även om det fortfarande finns vissa delar som försvårar samverkan, så som att söka information om och dokumentera extra anpassningar i skolans digitala verktyg.

Lärarna säger att de inte tycker att de har tillräckligt med tid inplanerad för samverkan kring undervisning dem emellan medan rektorn uppger att det finns sådan tid avsatt. Lärarna säger vidare i intervju att det inte funnits tillräckligt med tillfällen och möjliga mötestider för att samverka kring utbildningen. Rektorn säger att det finns avsatt tid för arbetslaget två dagar i veckan, ämneskonferenser ett par tillfällen per termin samt en gemensam tid för konferens i veckan för all personal. Det är enligt rektorn främst en konferens i veckan som ska användas för samverkan mellan lärare i arbetslaget och det har kommit till rektorns kännedom att lärarna inte använt avsatt tid till samverkan eftersom det under höstterminen inte låg utlagt i schemat. Av den anledningen blev det så få tillfällen av samverkan under hösten säger rektor.

Motivering till föreläggande som ingripande

Karlstads kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Karlstads kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Karlstads kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Karlstads kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Wassén

Avdelningschef
Signerat av: Maria Wassén

X Karin Pollack

Föredragande/Uttredare
Signerat av: Karin Pollack

Hur man överklagar, se bilaga 2

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Frödingskolan

Bilaga 2: Överklagandehänvisning

Fakta om Frödingskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Karlstads kommun under våren 2018. Frödingskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 20 och 22 februari 2018.

Frödingskolan är en grundskoleenhet med årskurserna 4-9 i Karlstads kommun. Vid tiden för tillsynen går det 315 elever totalt i Frödingskolan. Skolenheten leds vid tillsynen av en tillförordnad rektor.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat årskurs 6

Skolverkets statistik för läsåret 2016/17 visar att 33 procent av alla elever i årskurs 6 på Frödingskolan nådde minst betyget E i alla ämnen. Motsvarande andel för riket var 78 procent.

Den genomsnittliga betygspoängen mellan de olika ämnena varierade mellan 3,8 i svenska som andraspråk och 14,7 i modersmål. Den genomsnittliga betygspoängen är genomgående lägre än genomsnittet för riket; undantaget är ämnet modersmål (14,7) där genomsnittlig betygspoäng var högre än i riket (14,3). Den genomsnittliga betygspoängen mellan de olika ämnena varierade för flickor mellan 3,2 i ämnet matematik och 14,8 i ämnet modersmål och för pojkar mellan 4,7 i ämnet kemi och 14,6 i ämnet modersmål.

Skolverkets statistik för läsåret 2016/17 visar att den genomsnittliga betygspoängen för provbetyget på det nationella ämnesprovet i matematik är 6,2, i engelska 10,4, i svenska 7,5 och svenska som andraspråk 4,9. Resultaten är lägre än de genomsnittliga betygspoängen för provbetyg i riket som är 12,8 i matematik, 14,9 i engelska, 13,2 i svenska och 8,0 i svenska som andraspråk.

Kunskapsresultat årskurs 9

Skolverkets statistik visar att 44 procent av eleverna i årskurs 9 som lämnade skolenheten läsåret 2016/17 hade uppnått de kunskapskrav som minst ska uppnås i alla ämnen. Motsvarande andel för riket var 74 procent.

Skolverkets statistik för läsåret 2016/17 visar vidare att det genomsnittliga meritvärdet var 174 att jämföra med rikets genomsnitt som var 223. Flickornas genomsnittliga meritvärde var 210,3 och pojkarnas 143 vilket kan jämföras med 241 för flickor och 208 för pojkar i riket. Av de elever som avslutade utbildningen vid skolenheten läsåret 2016/17 var 49 procent behöriga till yrkesprogram och 49 procent behöriga till samtliga program inom gymnasieskolan. Motsvarande andelar för riket var 83 och 79 procent.

När det gäller resultat på de nationella proven var de lägre jämfört med riket i ämnesprovet i engelska, matematik och svenska medan det i svenska som andraspråk var högre än riket.

Resultat för arbetet med trygghet och studiero

Rektor har till Skolinspektionen redovisat resultat av skolans elevenkät som genomförs årligen i slutet av höstterminen. Hösten 2017 uppger 70 procent av eleverna att de trivs i skolan och 80 procent att de känner sig trygga i skolan. Arbetsro håller 55 procent av eleverna med om att det är på skolan och 48 procent av eleverna upplever att det sker kränkningar mellan elever på skolan.

Av den kartläggning som redovisas av rektor framgår att 33 procent av kränkningarna sker på skolans område. De vanligaste platserna för kränkningar var enligt kartläggningen matsalen, cafeterian, omklädningsrummen, skolgården och fotbollsplanen. Av kartläggningen framgår även att 12 procent av de kränkningar som förekommer sker på sociala medier.

Inför tillsynen (våren 2017) besvarades en enkät från Skolinspektionen av elever i årskurs 5 och 9 samt av personal och vårdnadshavare. Av resultatet framgår i huvudsak följande. Av eleverna i årskurs 5 är andelen svarande 95 procent vilket motsvarar 37 elever. För 22 av 26 områden är värdet lägre värde än det sammanvägda resultatet för samtliga medverkande skolenheter i enkätomgången åk 5.

Lägst värde får området "På lektionerna stör andra eleverna ordningen" (3,5) men även andra områden så som "Jag har studiero på lektionerna", "I min skola följer vi ordningsreglerna", "På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter" och "Jag kan få svårare uppgifter om jag vill" får lägre värden än medelvärdet för samtliga medverkande skolenheter. Högst värde får området "Mina lärare hjälper mig i skolarbetet" (8,9). Andra områden som har högre värden än medelvärdet för samtliga medverkande skolenheter är; "I min skola finns det elever som jag är rädd för", "Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag vill lära mig mer", "Skolarbetet är roligt", "Skolarbetet är intressant" och "Mina lärare förklarar vad vi ska göra i skolarbetet så att jag förstår".

Av eleverna i årskurs 9 är andelen svarande 95 procent vilket motsvarar 52 elever. Alla områden får högre värde än medelvärdet för samtliga medverkande skolenheter i enkätomgången åk 9.

I jämförelsen med resultaten för skolenkäten som genomfördes höstterminen 2015 får 9 av 14 områden högre resultat i enkätomgången 2017. Störst skillnad är det inom området Delaktighet och inflytande

Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.